

Raadsvoorstel

Onderwerp Raadsvoorstel Plan bestrijden energiearmoede

Kenmerk 54669-2025

Datum verzending 11 juli 2025

Besluitvormende raad donderdag 18 september 2025

Consulterende raad -

Namens het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen
de heer M.L.J. Out, burgemeester
de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

- 1.1 Het *Plan bestrijden energiearmoede* vast te stellen;
- 1.2 €1.000.000 uit de algemene reserve te storten in de reserve duurzaamheid;
- 1.3 Voor de jaren 2026 en 2027 jaarlijks €857.500 en voor de jaren 2028 en 2029 jaarlijks €657.500 ter beschikking te stellen, en deze kosten te dekken uit de SPUK energiearmoede, terugbetalingen van voorfinanciering en de reserve duurzaamheid.

2 Inleiding

Op 18 juli 2024 heeft de raad een motie aangenomen voor het bestrijden van energiearmoede. Deze motie gaf het college de opdracht om een eenvoudige, doeltreffende aanpak te ontwikkelen voor het structureel en duurzaam bestrijden van energiearmoede in Assen, zonder ingewikkelde regelingen of bureaucratische aanvragen, en met lage drempels. En om medio 2025 een plan hiervoor voor te leggen aan de raad. Het *Plan bestrijden energiearmoede* is de uitwerking van deze motie. We leggen dit plan nu voor, tegelijkertijd met het voorstel voor de evaluatie en de voortzetting van het Asser Energieloket. Dit omdat de uitvoering en toepassing van de instrumenten die in dit plan voorgesteld worden, via het Asser Energieloket lopen. Het *Plan bestrijden energiearmoede* sluit aan bij de Asser aanpak armoede en schulden, die op hetzelfde moment aan het college en de raad wordt voorgelegd. De aanpak armoede en schulden beschrijft de maatregelen om inwoners die dat nodig hebben, financieel te ondersteunen.

Vanuit het Asser Energieloket doen we al veel om inwoners te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. We zetten bijvoorbeeld het Drents Fixteam en energiecoaches in om via kleine energiebesparende maatregelen het energieverbruik en daarmee de energierekening van minderdraagkrachtige inwoners te verlagen. Ook zijn er al verschillende subsidies voor verduurzaming van woningen beschikbaar voor inwoners met lage inkomens. Adviseurs van het

Asser Energieloket begeleiden kwetsbare inwoners intensief bij het kiezen van de juiste verduurzamingsmaatregelen en bij het aanvragen van offertes, subsidies en leningen. Het Asser Energieloket werkt hierbij samen met buurtwerkers van Vaart Welzijn. We bieden deze begeleiding onder andere aan via collectieve acties isolatie die we houden in buurten waarvan we weten dat de kans op energiearmoede groot is. Deze activiteiten zijn al onderdeel van de basis ondersteuning die we vanuit het Asser Energieloket aan Asser inwoners bieden.

Vanuit de ervaringen van het Asser Energieloket blijkt echter dat meer nodig is om huishoudens die in energiearmoede leven echt verder te helpen. Dit sluit aan bij de motie van de raad, waarin gesteld wordt dat een gerichte aanpak voor energiearmoede met duurzame maatwerkoplossingen noodzakelijk is. We zien dat een aantal extra instrumenten onmisbaar is om inwoners met energiearmoede beter te ondersteunen. Het gaat om het voorfinancieren van de landelijke Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE), het opstellen van een fonds om maatregelen te treffen die wel nodig zijn maar nu niet onder een subsidie vallen, de voortzetting van de gemeentelijke isolatiesubsidie, inzet van buurtwerkers van de welzijnsorganisatie, en de voortzetting van de witgoedwissel.

Ook beschrijven we op basis van een analyse in welke focusbuurten we extra willen inzetten op het bereiken van inwoners om hen collectieve isolatieacties en individuele ondersteuning aan te bieden. Ten slotte versterken we onze contacten met interne en externe organisaties om meer inwoners met energiearmoede te bereiken.

3 Beoogd effect

Met het *Plan bestrijden energiearmoede* stimuleren en ondersteunen we inwoners met energiearmoede om aan de slag te gaan met verduurzaming van hun eigen woning of met kleine maatregelen die zorgen voor minder CO₂-uitstoot en een lagere energierekening. Onze aanpak zorgt ervoor dat iedere inwoner van Assen mee kan doen aan de energietransitie. Daardoor draagt dit voorstel bij aan de gestelde doelen van de *Transitievisie Warmte* en de *Actualisatie Visie energietransitie Assen 2022-2030*. Tegelijk leidt dit voorstel tot een betere energetische kwaliteit van de Asser woningen. We verwachten minimaal 300 huurders en 145 woningeigenaren met energiearmoede per jaar te ondersteunen met verduurzamen.

4 Argumenten

4.1 *Het Plan bestrijden energiearmoede draagt bij aan het structureel verminderen van energiearmoede in de gemeente Assen.*

De landelijke Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) krijgen inwoners pas ná het realiseren van verduurzamingsmaatregelen. Energiearme huishoudens kunnen deze subsidie niet voorfinancieren. Met het fonds en de voorfinanciering van de ISDE-subsidie kunnen we inwoners maatwerk bieden in hun situatie en voor hen de drempel wegnemen om de eerste stap te kunnen zetten in de verduurzaming van hun woning. Maatwerk is ook waar de motie 'energiearmoede bestrijden' om vroeg. We reserveren jaarlijks 25x €7.500 voor het fonds voor extra subsidie en jaarlijks €100.000 voor het voorfinancieren van de ISDE-subsidie.

De voortzetting van de gemeentelijke isolatiesubsidie zorgt ervoor dat, net als nu het uitgangspunt is, inwoners met een inkomen tot 150% van het sociaal minimum maximaal €2.500 subsidie krijgen om te besteden aan de verduurzaming van hun huis. Dit zorgt voor een structurele daling in de energiekosten van de inwoners, van vaak honderden euro's per jaar. We verwachten dat 120 huishoudens per jaar hier aanspraak op maken.

De witgoedwissel willen we graag voortzetten omdat dit één van weinige middelen is die gemeente heeft om huurders te ondersteunen. We zagen dat bij de vorige witgoedwissel veel aanvragen binnenkwamen en dat het budget snel was opgemaakt. Toen is er vooral in de wijk Lariks veel gebruik gemaakt van de actie. We denken daarom dat er zeker nog potentie is om deze actie voort te zetten, aangezien er ook een hoog percentage energiearmoede is in de wijken Centrum, Assen Oost, Pittelo en Noorderpark. We zetten nu in op ruim 300 wissels per jaar en kijken of er na twee jaren een verlenging nodig is.

De inzet van buurtwerkers van de welvaartsorganisatie is nodig omdat zij het vertrouwen hebben van inwoners, bij hen achter voordeur komen, veel ervaring hebben met sociale problematiek en de koppeling kunnen leggen met hulp op andere terreinen.

Door de koppeling te maken met andere organisaties en de wijkteams, hopen we inwoners met energiearmoede beter te bereiken en inwoners te ondersteunen die tot nu toe nog niet bij ons in beeld waren.

Dit hopen we ook te bereiken door op basis van de gemaakte analyse inwoners in de focusbuurten gericht te benaderen om hen collectieve isolatieacties en individuele ondersteuning aan te bieden.

Het Plan bestrijden energiearmoede draagt bij aan de gezondheid van inwoners met energiearmoede in de gemeente Assen.

Inwoners die te maken hebben met energiearmoede, stoppen vaak met hun huis verwarmen, omdat ze daar het geld niet voor hebben. Dit zorgt voor vocht en schimmel in de woning. Door inwoners te ontzorgen met het verduurzamen van hun huis, door te helpen met het aanvragen van subsidies en het openstellen van het fonds, creëren we een aangename en gezondere omgeving voor deze inwoners.

- 4.2 *Het Plan bestrijden energiearmoede is de uitwerking van de motie 'Energiearmoede bestrijden'. Deze motie is ingediend naar aanleiding van de Rijkssubsidie voor energietoeslag waarin na kalenderjaar 2023 nog ca. €1.000.000 resteerde.*

Deze middelen zijn intussen vrijgevallen naar de algemene reserve. Met dit besispunt wordt het resterende subsidiebedrag van €1.000.000, uit de algemene reserve teruggehaald en toegevoegd aan de reserve duurzaamheid om in te zetten voor het plan.

4.3 -

5 Kanttekeningen

5.1 *We hebben de regelingen voor het fonds voor extra subsidie en ISDE voorfinancieren nog niet in detail uitgewerkt.*

De uitgewerkte regelingen zullen we op een later moment aan het college voorleggen. We hebben ons al wel georiënteerd op regelingen van andere gemeenten en in ons voorstel geven we al richting aan voor de voorwaarden. Hierbij is de kern dat we de regelingen eenvoudig willen inrichten en we op basis van vertrouwen willen werken. We denken er bijvoorbeeld aan om geen officiële inkomens- en vermogenstoets in te voeren, omdat dit het aanvraag- en toetsingsproces te complex maakt. We willen juist de drempel voor deze kwetsbare doelgroep en de uitvoeringskosten laag houden. Dit levert het risico op dat inwoners misbruik maken van ons vertrouwen. Door de intensieve begeleiding die plaatsvindt is de verwachting dat dit risico klein is.

Onze inzet op het bestrijden van energiearmoede is grotendeels gericht op woningbezitters.

Vanuit de gemeente hebben we namelijk weinig opties om iets voor huurders te doen, omdat het verduurzamen van de woning aan de verhuurder is. Huurders zijn van verhuurders afhankelijk. Wel kunnen we huurders de witgoedwissel aanbieden, en ook een bezoek van het Drents Fixteam en de energiecoaches. Huurders van Actium kunnen gebruik maken van een energiebespaaradviseur en Actium is bezig met het verduurzamen van hun woningbezit en het uitfasen van lage energielabels. Ook kunnen particuliere verhuurders die hun woningbezit willen verduurzamen, terecht bij het Asser Energieloket voor advies en ondersteuning.

5.2 -

5.3 -

6 Kosten, baten en dekking

De kosten voor de uitvoering van het plan energiearmoede zijn verdeeld in een tijdelijk en een structureel werkbudget en dekking uit drie categorieën:

Kosten/jaar	2026	2027	2028	2029
tijdelijk werkbudget	€200.000	€200.000	-	-

structureel werkbudget	€657.500	€657.500	€657.500	€657.500
Dekking/jaar	2026	2027	2028	2029
SPUK energiarmonoede	€125.000	€125.000	-	-
Terugbetalingen voorfinanciering	€90.000	€90.000	€90.000	€90.000
Reserve duurzaamheid	€642.500	€642.500	€567.500	€567.500

Het tijdelijke werkbudget van **2x €200.000** is voor het voortzetten van de witgoedwissel. Daarmee kunnen we 2x ruim 300 wissels bekostigen.

Het structureel werkbudget bestaat uit vier onderdelen die samen optellen tot **€657.500** per jaar:

We vragen €187.500 per jaar voor het fonds extra subsidie, bedoeld voor maatregelen die niet onder de bestaande subsidies vallen, €70.000 per jaar voor uren van de welzijnsorganisatie, en €300.000 per jaar voor het voortzetten van de gemeentelijke isolatiesubsidie. Voor de gemeentelijke isolatiesubsidie is er nog een dekking van **2x €125.000** die nog gereserveerd is vanuit de SPUK energiarmonoede.

Ook maken we het mogelijk dat we de ISDE-subsidie voorfinancieren voor inwoners die dat nodig hebben. Daarvoor reserveren we €100.000 per jaar, waar **€90.000** aan dekking tegenover staat vanuit subsidies en terugbetalingen. We verwachten dat we namelijk op enig moment maximaal €100.000 in omloop hebben en nemen €10.000 per jaar op als kosten voor het geval dat niet alle voorgefinancierde maatregelen terugbetaald kunnen worden door de inwoners. Het zou hierbij kunnen dat we in het eerste jaar nog niet de volledige €90.000 terugkrijgen en dat de laatste terugbetalingen in 2030 plaatsvinden, omdat we afhankelijk zijn van de doorlooptijden van de landelijke subsidieverstrekker. We stellen voor om de benodigde **€642.500** voor de eerste twee jaren en de **€567.500** voor de laatste twee jaren uit de algemene reserve te halen.

De gerichte acties die we voorstellen in de focusbuurten die we hebben aangewezen, vragen om extra capaciteit. Deze uren zijn opgenomen in het voorstel van de evaluatie en voortzetting van het Energieloket.

De dekking komt uit de reserve duurzaamheid, waar €1.000.000 aan toegevoegd wordt vanuit de algemene reserve. Deze resterende middelen uit de Rijkssubsidie, nog over van de energietoeslag van 2023, waren de aanleiding voor de motie die aan de basis ligt van dit plan.

Het onttrekken van €1.000.000 aan de algemene reserve past binnen de beschikbare financiële ruimte van de algemene reserve.

Mochten er kosten zijn die gedekt kunnen worden met (toekomstige) Rijkssubsidies, dan zullen die subsidies ingezet worden voordat een beroep wordt gedaan op de reserve duurzaamheid.

7 Communicatie, participatie

De instrumenten die we voorstellen zijn het resultaat van de ervaringen die de energieadviseurs van het Asser Energieloket hebben met het ondersteunen van inwoners met energiearmoede. Deze instrumenten dragen bij aan een verbetering van de dienstverlening richting inwoners. Ons plan hebben we ook besproken met een ervaringsdeskundige en afgestemd met de collega's van Mijn Buurt Assen, de buurtwerkers van de welzijnsorganisatie en WPDA.

Om de uitvoering van dit plan goed te laten verlopen, zetten we, naast de reguliere communicatie vanuit het Asser Energieloket, in op het bereiken van mensen met energiearmoede via de buurtteams van Mijn Buurt Assen, collega's van het sociaal domein, de buurtwerkers van de welzijnsorganisatie, de energiecoaches en WPDA. Ook zetten we gerichte acties uit in de focusbuurten die uit onze analyse naar voren kwamen, voor het onder de aandacht brengen van de collectieve isolatieacties. We zoeken contact met overige partners die een signaleringsfunctie hebben. Zo kunnen huisartsen inwoners treffen met ademhalingsklachten die veroorzaakt worden door schimmel in huis. En doet de GGD aan gezondheidsmonitoring en voorlichting over gezondheid, ook als het gaat om de luchtkwaliteit in huis.

8 Inclusie

Dit voorstel draagt bij aan een samenleving waar iedereen mee kan doen. Door extra ondersteuning te bieden aan inwoners die in energiearmoede leven, zorgen we er namelijk voor dat zij niet achterblijven in de energietransitie. Het verduurzamen van hun woning zorgt ook voor een structurele besparing op de energiekosten van mogelijk honderden euro's per jaar. Dat inwoners deze uitgaven niet meer hoeven doen, zorgt voor een verbetering van hun algemene financiële situatie. Het verduurzamen van de woning zorgt ook voor een comfortabelere leefomgeving en een betere gezondheid, waardoor deze inwoners ook op andere vlakken mee kunnen doen in de samenleving.

9 Vervolg

Het fonds voor extra subsidie, het voorfinancieren van de ISDE-subsidie en de voortzetting van de witgoedwissel willen we starten in Q1 2026. De evaluatie van dit plan nemen we mee in de voortgangsrapportages van het Asser Energieloket.

10 Bijlagen

Plan bestrijden energiearmoede

Bijlage 1: beelden, analyses, acties

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 juli 2025

Besluit

- 1.1 Het *Plan bestrijden energiearmoede* vast te stellen;
- 1.2 €1.000.000 uit de algemene reserve te storten in de reserve duurzaamheid;
- 1.3 Voor de jaren 2026 en 2027 jaarlijks €857.500 en voor de jaren 2028 en 2029 jaarlijks €657.500 ter beschikking te stellen, en deze kosten te dekken uit de SPUK energiearmoede, terugbetalingen van voorfinanciering en de reserve duurzaamheid.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 18 september 2025

De raad voornoemd,
Voorzitter: M.L.J. Out

Griffier: J. de Jonge